

ราชอาณาจักรโมร็อกโก (Kingdom of Morocco)

เมืองหลวง ราบัต

ที่ตั้ง แอฟริกาเหนือ พื้นที่ 446,550 ตร.กม. (ไม่รวมดินแดน Western Sahara) มีเขตแดนทางบก 2,362.5 กม. ชายฝั่งทะเล 1,835 กม.

อาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และเมือง Ceuta (8 กม.) และเมือง Melilla (10.5 กม.) ของสเปน ซึ่งทั้งสองเมืองอยู่ทางทิศเหนือของแอฟริกา
- ทิศใต้ ติดกับดินแดน Western Sahara (444 กม.)
- ทิศตะวันออก ติดกับแอลจีเรีย (1,900 กม.)
- ทิศตะวันตก ติดกับมหาสมุทรแอตแลนติก

ภูมิประเทศ ตอนกลางของประเทศเต็มไปด้วยภูเขาและที่ราบสูง พื้นที่โดยรวมล้อมรอบด้วยเขตภูเขาและชายฝั่งทะเลทางทิศเหนือ

ภูมิอากาศ แบบเมดิเตอร์เรเนียน แต่จะร้อนขึ้นเมื่อเข้ามาในพื้นที่ทางตะวันออกของประเทศ

ประชากร 36.6 ล้านคน (ปี 2564)

รายละเอียดประชากร เป็นชาวอาหรับ-เบอร์เบอร์ 99% อื่น ๆ 1% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 27.04% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 65.86% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 7.11% อายุขัยเฉลี่ยประชากร 73.56 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศชายประมาณ 71.87 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศหญิงประมาณ 75.34 ปี อัตราการเกิด 17.58 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 6.53 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 0.92%

ศาสนา อิสลาม (ซุนนี) 98.7% (ชีอะฮ์ 0.1%) คริสต์ 1.1% และยูดาเย 0.2%

ภาษา ภาษาอาหรับและภาษาเบอร์เบอร์ (Tamazight) เป็นภาษาราชการ และใช้ภาษา Tachelhit และ Tarifit ซึ่งเป็นภาษาของชาวเบอร์เบอร์เช่นกัน ส่วนภาษาฝรั่งเศสนิยมใช้ในการทำธุรกิจ ติดต่อราชการ และในแวดวงการศึกษา

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 73.75% (อายุ 15 ปี ขึ้นไปสามารถอ่านและเขียนได้) (ปี 2561)

การก่อตั้งประเทศ หลังจากชาวอาหรับมีอิทธิพลในแอฟริกาเหนือในช่วงปี 2331 กษัตริย์ของชาวมัวร์ก็เริ่มปกครองโมร็อกโก จนถึงศตวรรษที่ 16 ราชวงศ์ Sa'adi โดยกษัตริย์ Ahmed AL-MANSUR ขับไล่ผู้รุกรานชาวต่างชาติ และโมร็อกโกได้เข้าสู่ยุคของราชวงศ์ Alaouite (ราชวงศ์ที่ปกครองโมร็อกโกในปัจจุบัน) ขึ้นเป็นสุลต่านปกครองประเทศในศตวรรษที่ 17 เมื่อปี 2403 สเปนเข้ายึดครองภาคเหนือของโมร็อกโกและเปิดยุคแห่งการแข่งขันทางการค้าระหว่างโมร็อกโกกับประเทศยุโรปนานกว่า 50 ปี จนถึงปี 2455 ฝรั่งเศสเข้ามาปกครองโมร็อกโก และเกิดความเคลื่อนไหวต่อต้านฝรั่งเศส เพื่อเรียกร้องเอกราช จนกระทั่งในปี 2499 จึงได้เอกราชจากฝรั่งเศส กษัตริย์ Mohammed V (พระอัยกาของกษัตริย์ Mohammed VI ซึ่งปกครองโมร็อกโกในปัจจุบัน) ตั้งราชอาณาจักรโมร็อกโกขึ้น และเมื่อปี 2500 ก็เริ่มการปกครองในระบอบกษัตริย์ขึ้นอีกครั้ง

วันชาติ 30 ก.ค. (Throne Day) วันขึ้นครองราชย์ของสมเด็จพระราชาธิบดีโมฮัมเหม็ดที่ 6 (King Mohammed VI) เมื่อปี 2542

การเมือง ระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitutional Monarchy) ปัจจุบัน สมเด็จพระราชาธิบดี โมฮัมเหม็ดที่ 6 (King Mohammed VI) เป็นประมุขของประเทศ เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อ 30 ก.ค.2542 นาย Aziz Akhannouch ดำรงตำแหน่ง นรม. โดยได้รับการแต่งตั้งจากสมเด็จพระราชาธิบดีเมื่อ 7 ต.ค.2564 แม้ว่ารัฐธรรมนูญของโมร็อกโก (ปี 2555) จะลดอำนาจของสมเด็จพระราชาธิบดีลง แต่ก็ยังคงมีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอน ครม. และยุบสภาได้ โดยยังทรงดำรงตำแหน่งผู้นำกองทัพและศาสนา

หมายเหตุ โมร็อกโกอ้างสิทธิเหนือดินแดน Western Sahara ทำให้เกิดความขัดแย้งกับกลุ่มแนวร่วม Polisario Front ซึ่งเป็นชาว Sahrawi ที่ต้องการประกาศอิสรภาพหลังพ้นจากการปกครองของฝรั่งเศส ปัจจุบัน อยู่ในสภาพต่างฝ่ายต่างอ้างสิทธิ

ฝ่ายนิติบัญญัติ : เป็นระบบ 2 สภา คือ สภาผู้แทนราษฎร (Chamber of Representatives) มาจากการเลือกตั้ง มีสมาชิก 395 คน โดย 305 คนมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากระบบเขตเดียวหลายที่นั่ง และ 90 คนมาจากการเลือกตั้งทั่วประเทศในระบบเลือกตั้งเขตละหนึ่งคน มีวาระ 5 ปี และมีการกำหนดที่นั่งในสภาสำหรับผู้หญิง 60 ที่นั่ง และผู้ที่อายุต่ำกว่า 40 ปี 30 ที่นั่ง และสภาที่ปรึกษา (Chamber of Advisors) มีสมาชิก 120 คน มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยคณะกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ และสหภาพแรงงาน มีวาระ 6 ปี ซึ่งการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อ 8 ก.ย. 2564 ปรากฏว่า พรรค RNI ชนะการเลือกตั้ง ปัจจุบัน เป็นพรรครัฐบาล โดยมี นรม. Aziz Akhannouch เป็นหัวหน้าพรรค ทั้งนี้ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาที่ปรึกษาครั้งหน้า จะจัดขึ้นในปี 2569

พรรคการเมืองสำคัญ : พรรค Justice and Development พรรค Authenticity and Modernity พรรค Istiqlal (หรือพรรค Independence) พรรค National Rally of Independents พรรค People's Movement พรรค Socialist Union of Popular Forces และพรรค Constitutional Union

เศรษฐกิจ โมร็อกโกให้ความสำคัญกับภาคเกษตรกรรม ซึ่งเป็นแหล่งรายได้สำคัญ โดยส่งออกธัญพืชและสินค้าประมง อย่างไรก็ดี ผลผลิตภายในประเทศยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายใน จึงจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ โดยระบบเศรษฐกิจของโมร็อกโกได้รับประโยชน์จากค่าแรงต่ำและได้รับความช่วยเหลือจากประเทศในยุโรปในการพัฒนาภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเบา รวมทั้งมีรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการลงทุนจากต่างประเทศ ทำให้มีเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศจำนวนมาก นอกจากนี้ โมร็อกโกยังเป็นประเทศผู้ส่งออกฟอสเฟตสำคัญของโลก ซึ่งสร้างรายได้หลักสำคัญและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ สมเด็จพระราชาธิบดีโมฮัมเหม็ดที่ 6 มีนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจมหภาค กระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ และพยายามดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะในภาคการบิน ยานยนต์ พลังงานหมุนเวียน การท่องเที่ยว และเทคโนโลยีการเกษตร ทำให้โมร็อกโกกลายเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาคการบริการและอุตสาหกรรม มีการทำความตกลงการค้าเสรีกับสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป ทำให้โมร็อกโกมีตลาดรองรับผลผลิตภายในประเทศมากขึ้น แต่ปัญหาความยากจน ช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย และการว่างงาน โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนยังเป็นปัญหาสำคัญ ปัจจุบัน โมร็อกโกริเริ่มหลายโครงการเพื่อขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ รวมทั้งภูมิภาคแอฟริกา ซึ่งเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การเป็นหุ้นส่วนกับทั้งยุโรป สหรัฐฯ โลกอาหรับ และเอเชีย

รายได้หลักที่สำคัญของโมร็อกโกยังมาจากภาคการท่องเที่ยวรองจากภาคการเกษตร คิดเป็น 7% ของรายได้ทั้งหมดของประเทศ โดยมีนักท่องเที่ยวจากยุโรปมากกว่า 75% โดยเฉพาะชาวฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร เยอรมนี และสเปน โมร็อกโกหวังจะเป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวมากเป็นอันดับ 20 ของโลก ภายในปี 2563 และเร่งดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวจีนด้วยการลงนามข้อตกลงให้ชาวจีนสามารถเดินทางเข้าโมร็อกโกโดยได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางเป็นเวลา 90 วัน เมื่อ มิ.ย.2559 และบริษัท Ctrip ซึ่งเป็นบริษัทจัดการท่องเที่ยวออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุดของจีน ลงนามกับโมร็อกโกเมื่อ 6 ก.ย.2562 เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างกัน

เศรษฐกิจของโมร็อกโกที่หดตัว -6.3% เมื่อปี 2563 เริ่มฟื้นตัวในห่วงปลายปี 2563 โดยภาคการเกษตรเริ่มขยายตัว แต่ภาคบริการยังคงหดตัวเนื่องจากภาคการท่องเที่ยวยังคงได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 คาดว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจจะฟื้นตัวเป็น 5.3% ในปี 2564 และ GDP อาจฟื้นฟูกลับสู่ระดับเดียวกับห่วงก่อนการระบาดของ COVID-19 ได้ภายในปี 2565 แต่จะเป็นไปอย่างช้า ๆ และขึ้นอยู่กับความสำเร็จของแผนปฏิรูปเศรษฐกิจของโมร็อกโก

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : Moroccan Dirhams (MAD)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 1 ดอลลาร์สหรัฐ = 9.08132 MAD (พ.ย.2564)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 1 บาท = 0.27493 MAD (พ.ย.2564)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ (ปี 2563)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 112,870 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : -7.1%

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 3,009.2 ดอลลาร์สหรัฐ

แรงงาน : 11,523,035 ล้านคน อยู่ในภาคบริการ 44% ภาคการเกษตร 36.4% และภาคอุตสาหกรรม 19.6%

อัตราการว่างงาน : 9.23%

อัตราเงินเฟ้อ : 0.2%

ผลผลิตทางการเกษตร : ข้าวบาร์เลย์ ข้าวสาลี ผลไม้ประเภทส้ม องุ่น ผักสด มะกอก ปศุสัตว์ และไวน์

ผลผลิตอุตสาหกรรม : ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ เหมืองและการแปรรูปฟอสเฟต อุตสาหกรรมอวกาศ การแปรรูปอาหาร เครื่องหนัง สิ่งทอ การก่อสร้าง พลังงาน และการท่องเที่ยว

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ขาดดุลการค้า 18,740 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการส่งออก : 37,520 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป รถยนต์ ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า เคมีภัณฑ์อินทรีย์ เครื่องรับวิทยุ แร่ดิบ

ปุ๋ยเคมีและฟอสเฟต ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผลไม้ประเภทส้ม ผัก และปลา

คู่ค้าส่งออกที่สำคัญ : สเปน 23% ฝรั่งเศส 19%

มูลค่าการนำเข้า : 56,260 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : น้ำมันดิบ เส้นใย อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม ข้าวสาลี ก๊าซและไฟฟ้า วงจรวิทยุ และพลาสติก
 คู่ค้านำเข้าที่สำคัญ : สเปน 19% ฝรั่งเศส 11% จีน 9% สหรัฐฯ 7% อิตาลี 5% ตุรกี 5%
 ทรัพยากรธรรมชาติ : ฟอสเฟต แร่เหล็ก แมงกานีส สังกะสี ปลา และเกลือ

การทหารและความมั่นคง

การทหาร : กองทัพโมร็อกโก (Royal Armed Force) ประกอบด้วย ทบ. (Royal Morocco Army) ทร. (Royal Morocco Navy) และ ทอ. (Royal Moroccan Air force) งบประมาณทางทหารเมื่อปี 2563 อยู่ที่ 5,961 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 5.31% ของ GDP ผู้ชายและผู้หญิงที่มีอายุระหว่าง 19-25 ปี จะต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารและประจำการในกองทัพนาน 12 เดือน กำลังพลรวม: 395,800 นาย แยกเป็นกองกำลังประจำการ 195,800 นาย (ทบ. กำลังพล 175,000 นาย ทร. กำลังพล 7,800 นาย ทอ. กำลังพล 13,000 นาย) กองหนุน 150,000 นาย และกองกำลังกึ่งทหาร 50,000 นาย

นอกจากนี้ โมร็อกโกส่งกองกำลังร่วมในการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ (MINUSCA) ในสาธารณรัฐแอฟริกากลางจำนวน 752 นาย และภารกิจ MONUSCO ในคองโก จำนวน 924 คน

ยุทธโศปกรณ์สำคัญ : ทบ. ได้แก่ รถถังหลัก 656 คัน (รุ่น M1A1SA Abrams 222 คัน รุ่น M60A1 Patton 220 คัน รุ่น M60A3 Patton 120 คัน และรุ่น T-72B 40 คัน) รถถังเบา 116 คัน (รุ่น AMX-135 คัน รุ่น SK-105 Kuerassier 111 คัน) รถถังจู่โจมรุ่น AMX-10RC 80 คัน ยานหุ้มเกราะลาดตระเวน 284 คัน ยานรบทหารราบหุ้มเกราะ 238 คัน ยานลำเลียงพลหุ้มเกราะ 1,225 คัน ยานหุ้มเกราะกู้ภัยมากกว่า 48 คัน (รุ่น Greif 10 คัน รุ่น M88A1 18 คัน รุ่น M578 รุ่น VAB-ECH 20 คัน) อาวุธต่อสู้รถถัง (อาวุธนำวิถีต่อสู้รถถังมากกว่า 80 คัน ปืนไร้แรงสะท้อนถอยหลังต่อสู้รถถัง M40A1 350 คัน ปืนต่อสู้รถถังมากกว่า 36 คัน) ปืนใหญ่ 2,319 กระบอก (ปืนใหญ่อัตตาจร 357 เครื่อง ปืนใหญ่ลากจูง 118 เครื่อง เครื่องยิงลูกระเบิด 47 เครื่อง และปืนครก 1,797 เครื่อง) อากาศยานไร้คนขับ ISR รุ่น R4E-50 Skyeye เครื่องยิงอาวุธต่อสู้อากาศยาน (จรวดต่อสู้อากาศยานพื้นสู่อากาศ (SAM) มากกว่า 49 ลูก ปืนอัตตาจร 60 กระบอก และปืนลากจูง 330 กระบอก)

ทร. ได้แก่ เรือฟริเกต 3 ลำ เรือลาดตระเวนและเรือรบชายฝั่ง 53 ลำ เรือรบสะเทินน้ำสะเทินบก 5 ลำ เรือสนับสนุน 9 ลำ

ทอ. ได้แก่ เครื่องบินประมาณ 200 เครื่อง เช่น เครื่องบินขับไล่ เครื่องบินโจมตีภาคพื้นดิน เครื่องบินรวบรวมข่าวกรองอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องบินขนส่ง เฮลิคอปเตอร์อเนกประสงค์รุ่น SA342L Gazelle 19 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ขนส่ง 76 เครื่อง ขีปนาวุธอากาศสู่อากาศ (AAM) เช่น รุ่น R-550 Magic ขีปนาวุธอากาศสู่อากาศพื้นผิว (ASM) รุ่น AASM รุ่น AGM-65 Maverick รุ่น HOT ขีปนาวุธต่อต้านเรดาร์รุ่น AGM-88B HARM ระเบิดนำวิถีด้วยเลเซอร์รุ่น Paveway II และรุ่น GBU-54 Laser JDAM ระเบิดระบบนำร่องด้วยแรงเฉื่อย (INS) /GPS รุ่น GBU-31 JDAM

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ AU, ABEDA, AfDB, AFESD, AMF, AMU, CD, EBRD, FAO, G-11, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC, LAS, MIGA, MONUSCO, NAM, OAS, OIC, OIF, OPCW, OSCE, Paris Club, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMIS, UNOCI, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยาน 62 แห่ง (ท่าอากาศยานเชิงพาณิชย์ 19 แห่ง) ท่าอากาศยานนานาชาติที่สำคัญ คือ ท่าอากาศยาน Mohammed V International Airport ในคาซาบลังกา ทางรถไฟระยะทาง 2,067 กม. ถนนระยะทาง 57,300 กม. และท่าเรือ 13 แห่ง ได้แก่ คาซาบลังกา, Jorf Lasfar, Port Nador, Safi, Tan Tan, Al Hoceima, Agadir, Essaouira, Kenitra, Larache, Mohammedia, Tangier และ Tanger-Mediterranean การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐานให้บริการ 2,357,286 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ จำนวน 49,421,023 เลขหมาย รหัสโทรศัพท์ +212 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 84.12% เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งประเทศ รหัสอินเทอร์เน็ต .ma เว็บไซต์การท่องเที่ยว :<http://www.morocco-travel.com/>, <http://www.morocco.com/>

การเดินทาง ไม่มีเที่ยวบินตรงระหว่างกรุงเทพฯ-ราบัต หรือคาซาบลังกา ต้องต่อเที่ยวบินที่ตุรกี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ฝรั่งเศส หรืออิตาลี ซึ่งใช้เวลาเดินทางระหว่าง 16-30 ชม. (ขึ้นอยู่กับจุดต่อเครื่อง) เวลาในโมร็อกโกช้ากว่าประเทศไทยประมาณ 6 ชม. การเดินทางเข้าโมร็อกโกต้องขอรับการตรวจลงตราโดยติดต่อกับ สอท. โมร็อกโก ณ กรุงเทพฯ

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1. เสถียรภาพของรัฐบาลชุดใหม่ของโมร็อกโก รวมถึงการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การจัดการกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 คาดว่ารัฐบาลโมร็อกโกจะยังคงให้ความสำคัญในการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ เช่น ด้านการศึกษา สาธารณสุข และโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือประชาชนและภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา COVID-19 อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว เพื่อลดกระแสการต่อต้านรัฐบาลของประชาชนซึ่งเป็นปัญหาด้านความมั่นคงที่สำคัญของโมร็อกโก

2. ปัญหาการก่อการร้าย โมร็อกโกยังเผชิญปัญหาการก่อการร้ายจากกลุ่ม Islamic State (IS) และกลุ่ม AQIM (Al-Qaida in the Islamic Maghreb) ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอัลกออิดะฮ์ โดยสถานที่ท่องเที่ยวในโมร็อกโกยังมีความเสี่ยงที่จะเกิดเหตุก่อการร้าย นอกจากนี้ โมร็อกโกยังมีกลุ่มนักรบญิฮาดที่เป็นกลุ่มเล็กและเคลื่อนไหวอย่างอิสระ แต่มีแกนนำที่มีความสามารถจึงอาจดึงดูดนักรบญิฮาดที่กลับจากอิรักและซีเรียมาเข้าร่วมและอาจชักชวนชายหนุ่มชาวต่างชาติเฉพาะอย่างยิ่งจากยุโรปเพื่อเข้าร่วมกลุ่มและปฏิบัติการในต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม โมร็อกโกจัดตั้งกองกำลังขึ้นใหม่ เมื่อปี 2562 และจะยกระดับความสามารถของกองกำลังดังกล่าวเพื่อรับมือกับปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดน

3. ปัญหาข้อพิพาทดินแดน Western Sahara ระหว่างโมร็อกโกกับกลุ่ม Polisario Front ทั้งสองฝ่ายต่อสู้กันเพื่ออ้างสิทธิ์เหนือดินแดน Western Sahara ระหว่างปี 2518-2541 โดย UN เข้ามาเป็นเจ้าภาพจัดทำข้อตกลงหยุดยิงเมื่อปี 2541 และให้มีกองกำลัง UN ประจำ Western Sahara (United Nations Mission for the Referendum in Western Sahara-MINURSO) มีกำลังพลประมาณ 450 คน แต่ยังคงมีการปะทะกันบริเวณพรมแดนอยู่เป็นระยะจนถึงปัจจุบัน โดยโมร็อกโกต้องการแสวงประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งอุดมไปด้วยฟอสเฟต แหล่งประมง และยังมีแหล่งน้ำมันนอกชายฝั่งด้วย และเป็นเส้นทางเดียวที่โมร็อกโกใช้เดินทางไปยังประเทศอื่นในแอฟริกา เนื่องจากมีการปิดพรมแดนติดกับแอลจีเรีย โดยต้องการให้ Western Sahara เป็นส่วนหนึ่งของดินแดนตน และให้เพียงอำนาจปกครองตนเองแก่ชาวซาราฮี (ชนดั้งเดิมที่อยู่ใน Western Sahara) เท่านั้น ในขณะที่กลุ่ม Polisario Front เรียกร้องให้มีการจัดการลงประชามติกำหนดใจตนเองเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชจากโมร็อกโก โดยที่ผ่านมา UN เข้ามามีบทบาทในการเจรจาสันติภาพเพื่อไกล่เกลี่ยยุติปัญหาดังกล่าว โดยจัดเจรจาสันติภาพ Western Sahara แล้ว 2 ครั้ง ที่สวีตเซอร์แลนด์เมื่อ ค.ศ.2561 และ ค.ศ.2562 แต่ผลการประชุมมีความคืบหน้าเพียงเล็กน้อย และยังไม่เห็นแนวโน้มคลี่คลายปัญหาในอนาคตอันใกล้ อย่างไรก็ตาม การที่ UN ต่ออายุ MINURSO อย่างต่อเนื่อง ช่วยลดการเผชิญหน้าทางทหารระหว่างคู่ขัดแย้งได้

4. ปัญหาผู้อพยพ โมร็อกโกประสบปัญหาผู้ลี้ภัยอพยพไปยังยุโรปทางทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เฉพาะอย่างยิ่งสเปน โดย EU ประเมินว่า มีผู้ลี้ภัยอพยพจากโมร็อกโกไปยุโรปประมาณปีละ 120,000 คน และมีผู้ถูกจับกุมและเสียชีวิตระหว่างเดินทางข้ามทะเลเมดิเตอร์เรเนียนอีกหลายพันคน ทั้งนี้ ยุโรปให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาผู้อพยพชาวแอฟริกา เนื่องจากห่วงกังวลปัญหาการก่อการร้าย

ความสัมพันธ์ไทย-โมร็อกโก

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับโมร็อกโกเมื่อ 4 ต.ค.2528 โดยเมื่อ มี.ค.2537 ไทยเปิด สอท. ประจำราบัต ส่วนโมร็อกโกเปิด สอท. ณ กรุงเทพฯ เมื่อ ส.ค.2537 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับโมร็อกโกเป็นไปอย่างราบรื่น และมีความพยายามที่จะพัฒนาสัมพันธ์ให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น

ทั้งสองฝ่ายมีการแลกเปลี่ยนการเยือนอย่างสม่ำเสมอ และมีกลไกเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทวิภาคี เช่น การประชุม Political Consultations ระหว่างกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองฝ่าย สภาธุรกิจไทย-โมร็อกโก และกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-โมร็อกโก นอกจากนี้ โมร็อกโกเคยให้การสนับสนุนไทยในเวที OIC และแสดงความเข้าใจในสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งยังแสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนไทยในการส่งเสริมอิสลามศึกษาตามแนวทางสายกลาง เพื่อต่อสู้กับแนวคิดของกลุ่มสุดโต่ง โดยโมร็อกโกให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาตรีแก่นักศึกษาไทย จำนวน 15 ทุน เป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2537 โดยนักศึกษาไทยส่วนใหญ่เรียนด้านอิสลามศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย Cadi Ayyad และมหาวิทยาลัย Mohammed V เป็นต้น

ปัจจุบัน โมร็อกโกต้องการขยายความสัมพันธ์กับภูมิภาคเอเชียมากขึ้น รวมทั้งไทย ด้วยการเพิ่มความร่วมมือหลากหลายกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ สมเด็จพระราชาธิบดีโมฮัมเหม็ดที่ 6 ให้ความสำคัญกับบทบาทการเป็นหุ้นส่วนทวีภาคีของอาเซียนกับโมร็อกโกในลักษณะเป็นความร่วมมือใต้-ใต้ (South-South Cooperation-SSC) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาทางเศรษฐกิจและวิชาการ ทั้งนี้ โมร็อกโกเข้าเป็นภาคีสถิติสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia-TAC) เมื่อ 6 ก.ย.2559 โดยเป็นประเทศแรกในภูมิภาคแอฟริกาและอาหรับที่เข้าร่วมในสนธิสัญญาดังกล่าว การเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาของคณะกรรมการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission-MRC) และการสมัครเป็นคู่เจรจาเฉพาะสาขาของอาเซียน (Sectoral Dialogue Partner-SDP) เมื่อ 29 พ.ย.2559 ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างพิจารณาถึงความเกี่ยวพันระหว่างกัน ทั้งนี้ นโยบายต่างประเทศของโมร็อกโกต่อประเทศสมาชิกอาเซียนมีพัฒนาการที่ดีมาโดยตลอด โมร็อกโกมีความคืบหน้าในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ เป็นอย่างดี เฉพาะอย่างยิ่งกับมาเลเซีย เวียดนาม และไทย ปัจจุบัน โมร็อกโกมี สอท.แล้ว ใน 5 ประเทศของอาเซียน ได้แก่ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม และอินโดนีเซีย

เมื่อปี 2563 มีชาวโมร็อกโกเดินทางมาไทย 3,417 คน (ข้อมูลจาก สตม.) ปัจจุบัน มีคนไทยในโมร็อกโกมีจำนวน 328 คน (กรมการกงสุลปี 2563) ส่วนใหญ่เป็นพนักงานร้านนวดแผนโบราณ ร้านอาหาร และเป็นช่างฝีมือในโรงงานเครื่องประดับ และเป็นนักศึกษา 63 คน ส่วนใหญ่เรียนด้านเทววิทยา อิสลามศึกษา เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านภาษา (ไม่รู้ภาษาฝรั่งเศส)

การค้าระหว่างไทยกับโมร็อกโก เมื่อปี 2563 มีมูลค่า 139 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออกไปยังโมร็อกโกมูลค่า 90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ลดลง 29.54) และนำเข้าจากโมร็อกโกมูลค่า 49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ลดลง 13.76 %) โดยไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามูลค่า 41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าที่ไทยนำเข้าจากโมร็อกโกที่สำคัญ ได้แก่ สัตว์น้ำสด แซ่เย็น แซ่แข็ง เสื้อผ้าสำเร็จรูป แผงวงจรไฟฟ้า สินแร่โลหะอื่น ๆ ไดโอดทรานซิสเตอร์ เป็นต้น

สินค้าที่ไทยส่งออกไปยังโมร็อกโกยังคงค่อนข้างจำกัดอยู่ในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยเฉพาะรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ เส้นใยประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ยาง เป็นต้น ปัจจุบัน ไทยมุ่งส่งเสริมการส่งออกสินค้าประเภทอื่น ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งไทยมีศักยภาพและมีความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยการส่งออกสินค้าอาหารของไทยหลายรายการติดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศที่ส่งออกไปยังโมร็อกโก เช่น ข้าว ผักผลไม้แปรรูป สินค้าอาหารแปรรูปอื่น ๆ และยังมีแนวโน้มอัตราการขยายตัวมากขึ้นในอนาคต โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทางการค้าและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์สินค้าอาหารไทยในโมร็อกโกอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการลงทุน โมร็อกโกเข้าลงทุนในบริษัท O'BRILLANT ASIA PACIFIC CO., LTD. ซึ่งเป็นบริษัทผลิตเครื่องประดับและชิ้นส่วน มีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 20 ล้านบาท ส่วนบริษัท Minor Group ของไทย จะเข้าลงทุนในโมร็อกโกสร้างโรงแรม Anantara al Houara Tangier Resort ที่เมืองแทนเจียร์ จะเปิดทำการในปี 2565

ข้อตกลง/ความตกลงที่ลงนามแล้ว จำนวน 8 ฉบับ ได้แก่ 1) ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศ ปี 2541 2) ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางทะเล ปี 2542 3) ความตกลงว่าด้วยการค้า ปี 2543 4) ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราผู้ถือหนังสือเดินทางทูต หนังสือเดินทางราชการ และหนังสือเดินทางพิเศษ ปี 2558 5) พิธีสารว่าด้วยการปรึกษาหารือและความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทย และกระทรวงการต่างประเทศโมร็อกโก ปี 2558 6) บันทึกความเข้าใจด้านความร่วมมือทางวิชาการ ปี 2558 7) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านศุลกากร ปี 2559 และ 8) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัยไทย-โมร็อกโก ปี 2561

สมเด็จพระราชาธิบดีโมฮัมเหม็ดที่ 6
(King Mohammed VI)

ตำแหน่ง	กษัตริย์หรือสมเด็จพระราชาธิบดีพระองค์ที่ 3 ของโมร็อกโกที่ปกครองประเทศหลังได้รับเอกราชจากฝรั่งเศสเมื่อปี 2499
ประสูติ	21 ส.ค.2506 (พระชนมพรรษา 59 พรรษา/ปี 2565) ที่กรุงราบัต โมร็อกโก มีพระฉายาว่า M6 หรือ bachelor playboy เป็นโอรสในกษัตริย์ Hassan II และมเหสี Lalla Latifa Hammou (มาจากชนเผ่าเบอร์เบอร์) เป็นพระราชโอรสพระองค์โต ดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารตั้งแต่ประสูติ มีพระอนุชา 1 พระองค์ (เจ้าชาย Moulay Rachid) และพระชนิษฐภคินี 3 พระองค์ ได้แก่ เจ้าหญิง Lalla Meryem เจ้าหญิง Lalla Asma และเจ้าหญิง Lalla Hasna
การศึกษา	ทรงเข้ารับการศึกษาทางศาสนาและหลักสูตรสามัญควบคู่กันตั้งแต่พระชนมายุ 4 พรรษาในพระราชวัง ทรงจบการศึกษาชั้นปริญญาตรีเมื่อปี 2524 และทรงศึกษาต่อด้านกฎหมายที่ College of law of the Mohammed V University ที่ Agdal ในกรุงราบัต (ที่มีการบรรยายจากมหาวิทยาลัย Imperial College และ University of Rabat) เมื่อปี 2528 จบการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการเมือง Certificat d'Études Supérieures (CES) เมื่อปี 2530 และปริญญาเอกด้านกฎหมาย a Diplôme d'Études Approfondies DEA จาก University of Nice Sophia Antipolis ฝรั่งเศส เมื่อปี 2545 นอกจากนี้ ทรงได้รับปริญญาคุณกิตติมศักดิ์ (doctor honoris causa) จาก George Washington University สหรัฐฯ เมื่อ 22 มิ.ย.2553 จากการส่งเสริมประชาธิปไตยในโมร็อกโก

สถานภาพทางครอบครัว ทรงอภิเษกสมรสกับนาง Salma Bennani (H.R.H. Princess Laalla Salma) มีพระราชโอรส 1 พระองค์ และพระธิดา 1 พระองค์ ได้แก่ มกุฎราชกุมาร Moulay Hassan (พระชนมายุ 17 พรรษา/ปี 2564) และเจ้าหญิง Lalla Khadija (พระชนมายุ 13 พรรษา/ปี 2564)

พระราชประวัติการทำงาน

ปี 2535-2537 ทรงดำรงตำแหน่งพันตรีในกองทัพโมร็อกโก และ Coordinator of the Offices and Services of the Royal Armed Forces

ปี 2537 ทรงดำรงตำแหน่งประธาน High Council of Culture และผู้บัญชาการทหาร Royal Moroccan Army จนถึงปี 2542

30 ก.ค.2542 ทรงขึ้นครองราชย์ต่อจากกษัตริย์ฮัสซันที่ 2 พระราชบิดา

พระราชประวัติที่น่าสนใจ

สมเด็จพระราชาธิบดีโมฮัมเหม็ดที่ 6 และราชตระกูล ถู้อันดับใน ONA Group เป็นกลุ่มธุรกิจเหมืองแร่ การแปรรูปอาหาร การค้า และธุรกิจด้านการเงิน เมื่อปี 2554 Forbes ประเมินว่า ทรงมีพระราชทรัพย์ประมาณ 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

คณะรัฐมนตรีโมร็อกโก

นายกรัฐมนตรี	Aziz Akhannouch
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Abdelouafi Laftit
รมว.กระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือ	Nasser Bourita
รมว.กระทรวงยุติธรรม	Abdellatif Ouahbi
รมว.กระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง	Nadia Fettah Alaoui
รมว.กระทรวงกิจการศาสนาอิสลาม	Ahmed Toufiq
รมว.กระทรวงเครื่องมือและน้ำ	Nizar Baraka
รมว.กระทรวงการวางแผนแห่งชาติ ผังเมือง และนโยบายการเคหะและผังเมือง	Fatima Ezzahra El Mansouri
รมว.กระทรวงเกษตร การประมง การพัฒนาชนบท น้ำ และป่าไม้	Mohamed Sadiki
รมว.กระทรวงการอุดมศึกษา การวิจัยวิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม	Abdellatif Miraoui
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม เยาวชน และการสื่อสาร	Mohamed Mehdi Bensaid
รมว.กระทรวงคมนาคม และโลจิสติกส์	Mohamed Abdeljalil
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Nabila Rmili
รมว.กระทรวงพลังงาน และการพัฒนาอย่างยั่งยืน	Leila Benali
รมว.กระทรวงการศึกษาแห่งชาติ เด็กก่อนวัยเรียน และกีฬา	Chakib Benmoussa
รมว.กระทรวงความครอบคลุมทางเศรษฐกิจ ธุรกิจขนาดเล็ก การจ้างงาน และทักษะ	Mohamed Amkraz
รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม และการค้า	Ryad Mezzour
รมว.กระทรวงท่องเที่ยว ทัศนกรรม และเศรษฐกิจสังคม	Fatim-Zahra Ammor
รมว.กระทรวงความเป็นปึกแผ่นทางสังคม ความครอบคลุมทางสังคม และครอบครัว	Aouatif Hayar
เลขาธิการรัฐบาล	Mohammed Hajoui

(พ.ย.2564)